

5. Aspectes de sostenibilitat social

5.1. Població

5.1.1. Síntesi de la situació actual

DADES MÉS IMPORTANTS DE LA POBLACIÓ DE CASSÀ DE LA SELVA					
	1981	1986	1991	1996	2000
Població (habitants)	6.739	7.100	7.165	7.428	7.868
Densitat (hab / ha)	1,50	1,58	1,59	1,65	1,75
Cassà dins del Gironès	Rànquing segons població		3er		
	Rànquing segons densitat		6è		
Estructura de la població (%)	Edats	Cassà (2000)	Gironès (1996)	Catalunya (1996)	
	0-14	14,9	16,5	14,7	
	15-64	65,3	68,1	69,0	
	>65	19,8	15,4	16,3	
	1980-84	1985-89	1990-94	1995-99	
Taxa de natalitat (‰)	12,85	9,89	9,88	10,10	
Taxa de mortalitat (‰)	10,00	9,32	9,97	10,18	
Origen de la Població	Lloc de naixement				
	Catalunya	Resta Estat		Estranger	
	6.443 (82,6%)	1.029 (13,2%)		330 (4,2%)	
Nº de llars. Any 1996	2.515				

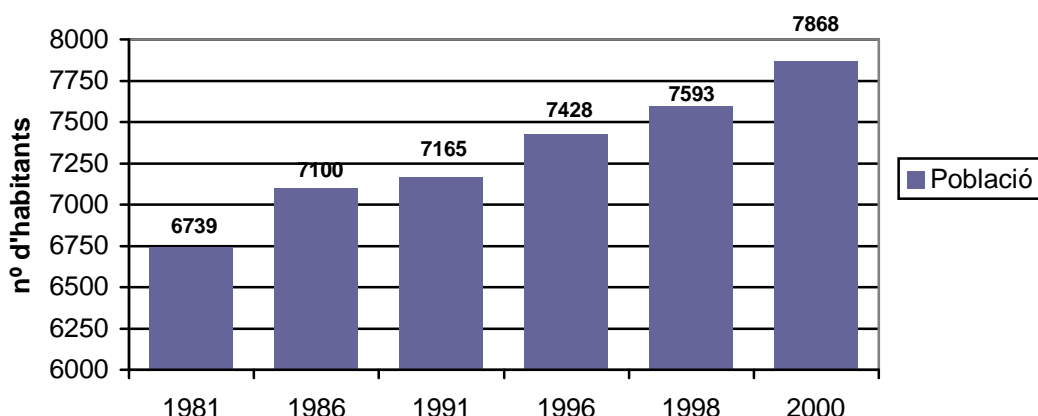
5.1.2. Diagnosi municipal

- **Cassà el tercer municipi del Gironès en nombre de població**

Cassà de la Selva té una població de dret de 7.868 habitants, segons el padró municipal de l'any 2000, consolidant-se com el tercer municipi més gran de la comarca del Gironès després de Girona i Salt. Tot i la proximitat amb la capital de província, Cassà de la Selva no es troba sota la influència directa de Girona, mantenint encara un paper de centralitat secundària respecte als municipis del seu entorn.

En els darrers 20 anys Cassà ha experimentat un creixement sostingut, accentuant-se el creixement demogràfic en els darrers dos anys. En un futur s'observen diferents condicionants (preu del sòl, proximitat amb Girona, bones comunicacions, escassetat de sòls urbanitzable a Girona, etc.) que poden incrementar considerablement l'actual potencial de creixement de la ciutat.

Figura 5.1.1.
Evolució de la població de Cassà de la Selva. Anys 1981-2000

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1999) i Padró municipal (2000)

- **Una estructura de la població que tendeix cap a l'envelliment**

A partir de l'anàlisi de l'estructura de la població de Cassà s'observa que prop del 20% de la població té més de 65 anys. Aquest percentatge es força superior a la mitjana del Gironès i del conjunt de Catalunya. Aquest índex d'envelliment és més accentuat en la població dels diferents veïnats de Cassà, població que es dedica majoritàriament al sector primari.

Analitzant l'estructura de la població també s'observa un procés d'inversió de la piràmide d'edats. Aquesta situació planteja unes majors necessitats de serveis adreçats a les persones grans.

No obstant això, territorialment Cassà es troba en una situació estratègica privilegiada. La bona accessibilitat a vies de comunicació (autopista, aeroport, etc.) i la seva proximitat a una gran capital com és Girona (amb el sòl urbanitzable pràcticament exhaurit) fa preveure un important creixement demogràfic que cal regular i alhora un rejuveniment de la població. Per

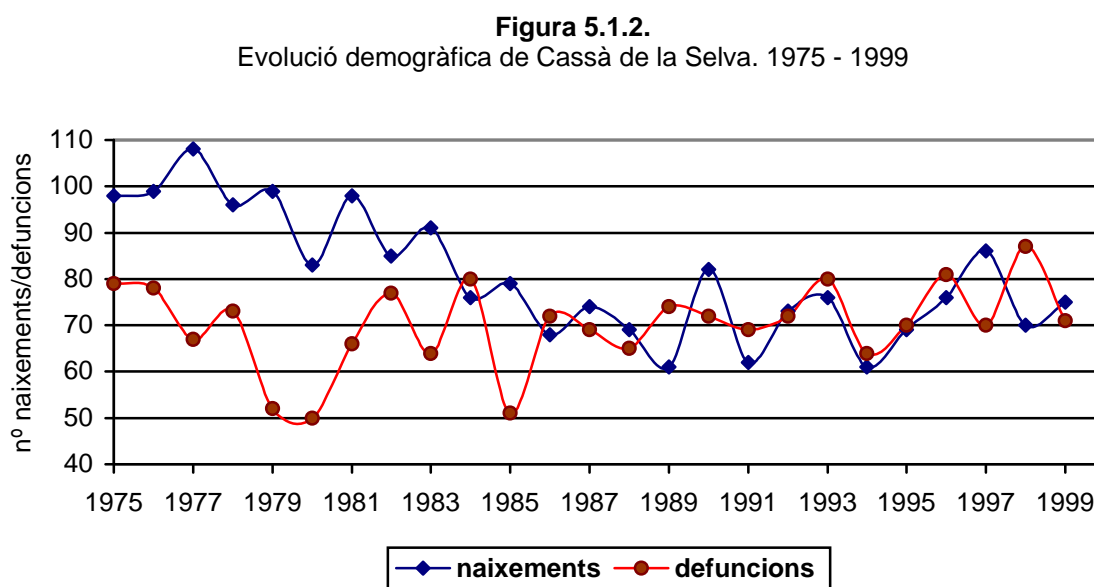
d'altra banda l'arribada de població immigrant i la seva reagrupació familiar també ha d'afavorir el rejoventament de la població.

A nivell de la població dels veïnats que es dedica al sector primari (agricultura i ramaderia) es pot plantejar un canvi de reorientació d'algunes explotacions de petites dimensions –que no podran competir amb les grans explotacions intensives– potenciant per exemple les residències-cases de pagès, l'agricultura i ramaderia de qualitat i ecològica, o l'ocupació de cases de pagès a famílies desvinculades del sector primari. L'objectiu final d'aquestes propostes és el manteniment de la població rural per tal de continuar garantint l'equilibri territorial que té actualment el municipi.

En resum Cassà presenta una tendència a l'envelliment de la població fet que, de continuar creixent, pot ser negatiu per al desenvolupament del municipi. No obstant això, la situació estratègica de Cassà fa pensar que es podrà reorientar aquesta tendència, tot i que cal fer-se d'una manera planificada i seguint el model de desenvolupament que es vulgui potenciar a Cassà.

- **Un creixement de la població sostingut per la població immigrada**

Durant els darrers 10 anys el creixement vegetatiu de la població, és a dir la diferència entre els naixements i les defuncions, ha tingut un balanç negatiu. Això significa que el creixement demogràfic del municipi es deu bàsicament a la població immigrada que ve a viure a Cassà, i que ha permès compensar la baixa taxa de natalitat i mantenir un cert increment demogràfic.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1975-98) i Padró Municipal (1999)

El moviment migratori més importat de Cassà es dona a partir de l'any 1995 amb l'arribada de població provinent de països del nord d'Àfrica. Si bé l'estructura de població general de Cassà mostra que la proporció de dones i homes és equilibrada (50% de cada sexe), la població immigrada actual presenta un clar domini dels homes (2/3 parts dels immigrants).

Probablement en un futur s'observaran dues tendències: el reagrupament familiar de part de la població immigrada i el degoteig continuat de nous immigrants a Cassà. En aquest sentit cal continuar treballant des dels diferents àmbits socials i econòmics per tal que la població immigrada s'integri a Cassà i es mantingui la cohesió social que té avui el poble.

- **Un nou model de família**

Al igual que la majoria de ciutats i pobles d'Europa els canvis d'hàbits i d'estil de vida de la societat, i la incorporació de la dona al món laboral determinen un nou model de família o d'unitat domèstica. Cassà no es troba al marge d'aquest fenomen, detectant-se un augment progressiu del nombre de llars amb menys de 4 membres.

Aquesta situació indica una demanda d'un tipus d'habitatge unipersonals o per a parelles que cal ofertar (habitatges de superfície reduïda, preus assequibles, etc.). La promoció de polítiques de foment d'habitatge per als joves també hauria d'afavorir un cert rejuveniment de la població de Cassà.

5.1.3. Diagnosi estratègica

POBLACIÓ	
Punts forts – Oportunitats	Punts febles – Àrees de millora
<ul style="list-style-type: none">▶ Cassà de la Selva no es troba sota la influència directa de Girona, mantenint encara un paper de centralitat secundària respecte als municipis del seu entorn.▶ L'arribada de població immigrada ha permès compensar la baixa taxa de natalitat i mantenir un cert increment demogràfic.	<ul style="list-style-type: none">▶ La situació estratègica de Cassà i la proximitat a Girona, afavoreixen un potencial de creixement que de no fer-se de manera planificada pot crear disfuncions en el territori i en la qualitat de vida del poble▶ Augment progressiu de l'índex d'envelliment de la població, principalment en la població dispersa dels veïnats▶ Creixement vegetatiu de la població dels darrers 10 anys negatiu (més defuncions que naixements)

5.2. Habitatge

5.2.1. Síntesi de la situació actual

DADES MÉS IMPORTANTS DE L'HABITATGE DE CASSÀ DE LA SELVA				
	1991		2000	
Habitatges de Cassà	2.956		3.400	
Preu de l'habitatge (ptes/m ²)	Cassà	Girona	Província	Catalunya
Nou	125.000	164.100	149.700	185.600
Utilitzat	104.500	119.800	119.300	152.200
Grau de conservació (any 1990)	Cassà	Gironès	Catalunya	
Ruïnós	0,9	0,8	0,5	
Mal estat	2,1	2,5	2,2	
Alguna deficiència	7,9	9,7	9,3	
Bon estat	89,1	87,0	88,0	
Superfície útil del habitatges principals	111 m ²			
Nº d'habitatges construïts (1991 –1999)	418			
Nº d'habitatges construïts de p. oficial (1991 –1999)	23			

5.2.2. Diagnosi municipal

- **Cassà disposa d'un parc d'habitatges de bona qualitat**

Actualment a Cassà hi ha uns 3.400 habitatges. Aproximadament un 60% dels habitatges són relativament nous (construïts a partir dels anys setanta), i pràcticament el 90% dels habitatges presenten un bon estat de conservació (segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya l'IEC). El percentatge d'habitatges de Cassà amb bon estat de conservació es superior al del Gironès (87 %) i de la mitjana de Catalunya (88%).

D'altra banda es tracta d'un parc d'habitatges amb una superfície útil d'uns 110 m², valor superior a la mitjana del Gironès i també del conjunt de Catalunya. Aquesta situació pot tenir relació amb les característiques de ruralitat (veïnats) de Cassà i també a la bona oferta de sòl residencial.

En un futur cal plantejar la construcció d'habitatges de menor superfície, més ajustades a les necessitats actuals de la població (cal recordar que el 43% de les unitats domèstiques formades per dos o menys persones).

- **Un 12% d'habitatges desocupats**

Actualment a Cassà hi ha uns 3.400 habitatges, dels quals s'estima que n'hi ha uns 300 de segona residència i prop de 400 que es troben vacants o buits, de les quals unes 50-60 es troben en sòl rural. Així aproximadament un 79% dels habitatges s'ocupen amb població de primera residència i un 12% són habitatges desocupats.

El percentatge d'habitatges desocupats no es pot considerar excessivament elevat, i més si es té en compte que el potencial d'habitatges buits a omplir és menor a aquest valor per diferents motius (el propietari no el vol llogar, manca de recursos econòmics per a la seva rehabilitació, mal estat de conservació, etc.). No obstant això és important engegar un estudi de caracterització de l'habitatge buit per tal de promoure la seva rehabilitació i recuperació.

- **Un mercat de l'habitatge amb preus competitius**

El preu dels habitatges a Cassà és inferior al dels municipis veïns costaners i també al de la ciutat de Girona. La seva proximitat de Cassà respecte a Girona, amb una escassa oferta residencial, genera unes importants perspectives de creixement urbanístic de Cassà. Aquesta situació pot generar una important pressió urbanística a Cassà que cal planificar de manera ordenada i segons un model urbà clarificat, per tal d'evitar que Cassà es transformi en poble dormitori satèl·lit de Girona.

Per altra banda aquesta demanda residencial es podria solucionar en part rehabilitant els habitatges que actualment es troben desocupats o vacants (12 % del total d'habitatges existents).

- **Manca d'habitatges de protecció oficial**

Durant el període 1991-99 a Cassà es van construir un total de 418 nous habitatges dels quals només 23 eren habitatges de protecció oficial, que significa el 5,5 % del total d'habitatges de nova construcció. És important promoure els habitatges socials tenint en compte les noves necessitats d'habitatge de la població (població jove, immigrants, etc.).

- **Baixa implantació d'habitatges bioclimàtics i sostenibles**

Superat l'estadi de dotar a la població d'habitatges dignes i amb bon estat de conservació, cal promoure habitatges ecològics i eficients energèticament. En aquest sentit el parc d'habitatges que han implantat sistemes d'energia solar és pràcticament nul.

Cal considerar l'estratègia d'integrar les polítiques d'habitatge amb la protecció del medi ambient, impulsant l'estalvi energètic, les energies alternatives, o l'ús de materials constructius ecològics en els nous habitatges.

L'Ajuntament, mitjançant un conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Energia, està realitzant els estudis per implantar l'estalvi energètic i l'ús de l'energia solar en diferents equipaments públics.

5.2.3. Diagnosi estratègica

HABITATGE	
Punts forts – Oportunitats	Punts febles – Àrees de millora
<ul style="list-style-type: none">▶ Cassà disposa d'un parc d'habitatges de força qualitat▶ El preu dels habitatges a Cassà és inferior al dels municipis veïns costaners i també al de la ciutat de Girona.	<ul style="list-style-type: none">▶ Important pressió urbanística a Cassà▶ Hi ha uns 400 habitatges vacants o buits (12% del total d'habitatge)▶ Baixa promoció d'habitatges de protecció oficial (23 habitatges en els darrers 10 anys)▶ Baixa implantació de les energies renovables en els habitatges

5.3. Salut i protecció social

5.3.1. Síntesi de la situació actual

DADES MÉS IMPORTANTS DE LA SALUT I PROTECCIÓ SOCIAL DE CASSÀ DE LA SELVA		
Característiques ABS de Cassà		
Nº de municipis que engloba	8	
Professionals		CAP de Cassà: 3 metges, 2 infermeres, 1 llevadora, 1 ginecòleg
Població		Total ABS: 9 metges, 6 infermeres, 2 pediatres, 1 llevadora, 1 ginecòleg
Municipis amb CAP	1 (Cassà de la Selva)	20.000 habitants
Nº de farmàcies a Cassà	3	
Característiques UBASP de Cassà		
Nº de municipis que engloba	3	
Professionals		1 Treballadora Social, 1 Educadora Social
Població		8.000 habitants
Persones ateses pel servei		4,62 % de la població total
Principals problemàtiques socials detectades a Cassà		
Habitatge	13	Familiar
Laborals	41	Personal
Econòmica	62	Familiar
Salut	85	Personal
Disminució	21	Personal
Maltractaments	11	Personal
Dificultats en les relacions familiars	21	Familiar
Aprenentatge	35	Personal
Socials	63	Personal
Altres	111	Personal/familiar

5.3.2. Diagnosi municipal

- **Centralitat de Cassà pel que fa als serveis sanitaris**

Cassà de la Selva depèn de la Regió Sanitària de Girona que engloba tota la província de Girona, que en conjunt disposa de 19 centres adscrits. L'eix vertebrador del sistema sanitari és l'Àrea Bàsica de Salut (ABS), unitat territorial elemental on es presta l'atenció primària de salut d'accés directe de la població (LOSC, art. 41).

Cassà estructura l'Àrea Bàsica de Salut de Cassà (ABS) que dona assistència, a més de Cassà, a 7 municipis més (Llagostera, Caldes de Malavella, Sant Andreu de Salou, Riudellots de la selva, Campllong, Llambilles i Quart), amb una població total servida d'uns 20.000 habitants.

Tal com contempla el sistema sanitari català cada ABS compta, com a mínim, amb un centre d'atenció primària (CAP) i es coordina amb tots els serveis sanitaris i sociosanitaris d'atenció primària del seu àmbit, així com amb els especialistes i hospitals que tingui assignats. Les funcions de l'ABS es desenvolupen quan es crea l'equip d'atenció primària (EAP), format per un conjunt de professionals sanitaris i no sanitaris que actuen de manera integrada.

Es important destacar la centralitat d'aquests serveis sanitaris a Cassà, sobretot a partir de l'ampliació del CAP i l'increment dels serveis sanitaris que això suposa.

- **La propera ampliació del Centre d'Atenció Primària millorarà els serveis sanitaris de Cassà**

Actualment s'evidencia una certa deficiència dels serveis sanitaris de Cassà, que podria venir donada pel fet que fins ara ha funcionat com a consultori.

Algunes d'aquestes deficiències es posen de manifest alhora d'obtenir dades referents als principals problemes de salut que té la població, motivat pel fet de no disposar d'estadístiques ni memòries anuals de l'ABS. La manca d'aquest històric sanitari pot provocar que el tipus d'atenció a l'usuari sigui d'immediatesa, però no amb una visió preventiva. Aquest tipus de funcionament, que podem considerar en precari, també dificulta la planificació i impossibilita fer programes d'actuació comunitària o bé establir sistemes òptims de coordinació amb d'altres serveis al territori.

Amb la recent renovació del CAP, gestionat per l'IAS des de gener del 2001, s'espera una millora substancial dels serveis sanitaris prestats. Ja d'una manera immediata aquestes millores s'han observat amb una ampliació del servei d'urgències.

- **Importància dels serveis sanitaris privats**

A més dels serveis sanitaris d'atenció primària comentats anteriorment, Cassà disposa de diferents serveis sanitaris (consultoris mèdics, podòlegs, òptica amb servei d'oftalmologia, centres de teràpia alternativa) que en conjunt complementen la sanitat pública i eviten el desplaçament d'un conjunt de la població cap a la ciutat de Girona.

- **3 farmàcies per a una població de 7.800 habitants**

Actualment a Cassà només té 3 farmàcies, que correspon a 1 farmàcia per 2.623 persones. El nombre de farmàcies a Cassà es considera molt baix en comparació a la mitjana de la comarca del Gironès (1 farmàcia per a cada 1.887 habitants).

- **Els serveis socials d'atenció primària**

Els serveis socials d'atenció primària són el punt d'accés immediat i el graó del sistema de serveis socials més a prop del ciutadà i dels seus ambients familiars i socials i s'adrecen amb caràcter general a tota la població, en especial a aquells individus, famílies, grups o col·lectius, que per situacions determinades, es troben en dificultats amb elles mateixes o amb el seu entorn social i/o familiar

- **L'organització dels serveis socials de Cassà**

A nivell d'organització, els serveis socials de Cassà depenen del Departament de Serveis socials del Consell Comarcal del Gironès i compten amb un equip complet segons marca la Llei de Serveis Socials, és a dir una treballadora social, una educadora social i suport administratiu a jornada sencera i amb presència diària en el territori.

L'any 2000 el Serveis socials van iniciar un programa d'informatització de les dades fet que permetrà una major agilitat en la consulta i la gestió dels diferents expedients i millorar el servei en el seu conjunt.

- **L'atenció individual i familiar cobreix prop del 5% de la població**

L'any 1999 els serveis socials de Cassà van atendre a un 4,6 % de la població, valors similars als del conjunt de la comarca del Gironès.

Avaluant els serveis prestats es pot concloure que no hi ha situacions de desatenció per manca de professionals, tot i que sovint són necessaris l'aplicació d'altres recursos especialitzats que no es troben en el territori (s'ha d'anar a Girona) a més de trobar-se col·lapsats, el que provoca una atenció reduïda i una coordinació entre serveis difícil.

Analitzant la piràmide d'edats de la població atesa pels SSAP de Cassà observem que la majoria d'infants entre 0 i 15 anys pertanyen a nens, essent molt significativa la diferència amb les nenes. Aquest fet es pot interpretar com que els menors amb dificultats manifesten unes conductes negatives cap a l'exterior amb més facilitat si són nens. Pel contrari les nenes que pateixen algun tipus de dificultat o trastorn, els resulta més difícil exterioritzar-ho.

Entre els 16 i els 24 anys, els adolescents tendeixen a desmarcar-se de la família, l'escola i els serveis que pretenen atendre'ls, reagrupant-se en colles d'iguals.

Cal dir que existeixen mancances en els serveis especialitzats d'atenció a aquestes edats, sobretot si les problemàtiques són de tipus escolars.

Aquestes raons justificarien el menor nombre de població atesa d'aquestes edats en relació al nombre d'atesos en les primeres edats.

Dels 24 als 64 anys, la població femenina és normalment qui s'adreça als SSAP, sobretot com a representants de la família. És a dir, són elles qui fan la demanda d'atenció, malgrat no sempre són elles les persones objectiu d'aquesta atenció, sinó un dels membres de la família, o molt sovint el conjunt de la família.

Existeix un equilibri important entre els sexes receptors de l'atenció social entre els 65 i els 84 anys. Entenem això com que la demanda principal en aquests sectors d'edats fa referència a temes de salut que afecten en igual grau els homes que a les dones.

La major esperança de vida en la població femenina és l'indicador que ens permet analitzar perquè són dones majors de 84 anys les que reben més atenció per part dels Serveis Socials d'Atenció Primària (SSAP).

- **La salut, la inadaptació social i les dificultats econòmiques els principals motius d'atenció social**

La majoria de les persones que acudeixen a serveis socials de Cassà ho fan per motius relacionats amb problemes de salut o disminució (25 %), inadaptació social (15 %) i dificultats econòmiques (14 %). No obstant això, en les estadístiques analitzades únicament s'apunta el problema principal tot i que sovint es tracta de persones amb diferents problemàtiques socials.

L'any 1999 els serveis socials van tractar 116 casos – tant individuals com familiars - amb problemàtiques d'àmbit econòmic, la majoria d'aquests amb un nivell d'ingressos insuficient o nul. En aquest sentit la tasca de serveis socials es basa principalment en: intervencions que permetin aprendre fórmules d'organització econòmica de la llar, l'ajut en la recerca de feina i la tramitació de prestacions econòmiques d'urgència, ajuts i beques, o tramitació d'altres tipus de prestacions (invalidesa, jubilació, PIRMI, etc.).

D'altra banda hi ha un percentatge significatiu de persones ateses pels serveis socials que pateixen malalties cròniques i problemes relacionats amb la salut mental.

Finalment es detecta un petit col·lectiu d'unes 15-20 persones que es troben amb una situació problemàtica extrema. Sovint la dificultat econòmica o l'absència de treball és una conseqüència col·lateral a d'altres problemàtiques afegides. Les problemàtiques socials tenen a vegades una multidimensionalitat que dificulta la intervenció dels SSAP. Les dificultats en les coordinacions amb els serveis especialitzats, la manca de recursos específics i adequats, més els conflictes estructurals de base, fan difícil la intervenció i resolució d'aquest tipus de casuística.

- **La residència geriàtrica Sant Josep i l'atenció a la gent gran**

Cassà com moltes altres ciutats té el problema d'una tendència a l'envelliment de la població. Això vol dir entre d'altres coses que cada vegada hi ha més persones grans i per això cal que els serveis i la gestió municipal s'adaptin a aquesta nova situació.

Actualment Cassà disposa d'una residència geriàtrica, amb una capacitat per a 47 persones i que també funciona com a centre de dia, tot i que no hi ha gaire demanda. Tot i que les instal·lacions de la residència es valoren com a molt òptimes, aquestes es troben força

infrautilitzades, sobretot per servei de centre de dia. Per tant cal una major obertura del centre a la població, per tal de potenciar la seva funció social.

La manca de transport també és una dificultat afegida perquè les persones grans residents a les afores de Cassà puguin gaudir d'aquest Centre de Dia.

La contractació d'un dinamitzador/a pel centre de dia es valora com un element necessari per garantir el correcte funcionament del centre.

- **L'Orquestra: un taller d'atenció a les dones amb problemes de salut mental**

Cassà disposa d'un taller destinat a dones amb problemes de salut mental que està obert dos dies a la setmana. Si bé és cert que existeix a Cassà un elevat nombre de persones que presenten trastorns mentals, cal fer esment que aquest municipi ofereix el servei Orquestra com a resposta encertada a aquesta necessitat. Si bé això suposa un esforç important, cal valorar com a molt positiva aquesta iniciativa de Cassà, sobretot tenint en compte les dificultats afegides de transport per aquestes persones i llurs famílies per assistir als serveis especialitats de Girona.

- **Els problemes d'accessibilitat de les persones amb disminució física**

A Cassà de la Selva hi ha unes 64 persones amb disminució física motòrica (tenen afectada la capacitat de moviment). En aquest sentit hem de fer esment dels greus problemes d'accessibilitat que tenen la majoria d'equipaments i instal·lacions al municipi. Entre ells, els propis serveis socials. Aquesta situació planteja la urgència de disposar d'un pla d'accessibilitat municipal. No obstant això, l'Ajuntament en totes les noves actuacions urbanístiques a la via pública (aprofitant la instal·lació de canonades de gas natural, arranament de carrers, etc.) està fent l'adequació amb guals per a facilitar l'accessibilitat.

- **Baixa transversalitat/coordinació dels diferents serveis socials i sanitaris**

Les persones ateses pels serveis socials de Cassà que necessiten de la intervenció de serveis especialitzada es deriven cap a d'altres centres o equips. En aquestes situacions sovint serveis socials perden el seguiment del pacient degut a una manca de coordinació i comunicació entre els diferents serveis. No obstant això, l'any 1999 des de serveis socials de Cassà es van fer 130 coordinacions externes, bàsicament per iniciativa del propi servei.

- **Predomini d'una atenció domiciliària privada**

L'atenció personal, ajuda a la llar i suport social a les persones de Cassà amb manca d'autonomia personal es realitza sobretot mitjançant serveis privats. Això es deu a que el nivell econòmic d'aquestes persones sovint excedeix els nivells fixats pel Consell Comarcal per accedir al Servei d'atenció domiciliària (SAD). D'altra banda existeix un servei d'atenció domiciliària als infants (SADIA), que està cobert totalment pel Consell Comarcal, i realitza un servei d'atenció a infants de famílies amb greus problemes de desestructuració i dificultats econòmiques afegides. A nivell general es planteja necessari reforçar més el SADIA amb personal especialitzat i amb més dotació econòmica.

- **Millorar l'assistència externa als infants i joves amb dificultats d'aprenentatge**

Actualment el col·lectiu de joves (14-16 anys) amb situació de fracàs escolar els atenen a la unitat d'escolarització externa de Girona. Aquesta unitat es troba altament saturada, fet que planteja la necessitat de crear una Unitat d'escolarització externa a Cassà que donés cobertura als joves amb problemes d'aprenentatge al llarg de l'ESO (tant de Cassà com dels municipis veïns).

Des de fa 2 anys es porta a terme un Taller de reforç escolar infantil 4 dies per setmana amb menors amb dificultats socioeducatives i provenint de famílies amb manca de recursos econòmics. Aquest està dirigit per una psicopedagoga i coordinat per l'educadora social. El recurs de suport escolar és molt limitat sobretot per manca de personal

- **Els processos d'immigració i l'atenció social**

El nombre de població atesa des de serveis socials s'ha vist augmentada considerablement des de la creixent arribada de població immigrada procedent bàsicament d'Àfrica. Les principals dificultats afegides, al ja de per sí complicat procés migratori, és la incorporació tardana a l'escola per part dels infants i joves, les dificultats de relació amb els nous costums socials per part de les dones, els problemes d'habitatge, les condicions laborals no sempre òptimes pels homes, entre altres.

Per altra banda no s'ha de perdre de vista que la població autòctona també ha de fer un procés d'assimilació i que aquest hauria de passar per un major coneixement mutu entre les diferents cultures presents a Cassà.

5.3.3. Diagnosi estratègica

SALUT I BENESTAR SOCIAL	
Punts forts – Oportunitats	Punts febles – Àrees de millora
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Centralitat de Cassà pel que fa als serveis sanitaris de l'Àrea Bàsica Sanitària ▶ La recent transformació del consultori a CAP ha de permetre una millora substancial dels serveis sanitaris prestats ▶ Oferta sanitària privada (consultoris mèdics, podòleg, centres de teràpia alternativa, etc.) que complementa l'oferta sanitària de Cassà. ▶ Els serveis socials de Cassà compten amb un equip tècnic complet (1 treballadora social, 1 educadora social i suport administratiu) amb presència diària en el territori ▶ Existència d'una residència geriàtrica amb unes bones instal·lacions, malgrat que es podria optimitzar més, sobretot el centre de dia. La contractació d'un dinamitzador/a pel centre de dia es valora com un element necessari per garantir el correcte funcionament del centre ▶ Cassà disposa del servei Orquestra per donar servei a les persones amb trastorns mentals ▶ Existència d'un servei comarcal d'atenció domiciliada als infants amb problemes familiars (SADIA), tot i que caldria reforçar més aquest servei ▶ Possibilitat de millorar el coneixement de les diferents cultures presents al municipi i la cohesió social 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Baix seguiment sanitari, que dificulta l'atenció preventiva i la implantació de programes d'actuació comunitària ▶ El nombre de farmàcies a Cassà es considera baix en comparació a la mitjana de la comarca ▶ Dependència de Girona pel que fa als serveis socials especialitzats. Baixa assistència externa als infants i joves amb dificultats d'aprenentatge ▶ La manca d'un servei de transport al centre de dia de la residència geriàtrica pot dificultar l'accessibilitat del servei ▶ Problemes d'accessibilitat en alguns equipaments municipals (entre ells els propis serveis socials) i a l'espai públic

5.4. Educació

5.4.1. Síntesi de la situació actual

DADES MÉS IMPORTANTS DE L'EDUCACIÓ DE CASSÀ DE LA SELVA						
Nº d'alumnes que estudien en escoles de Cassà 1.655						
Llar d'infants 101						
CEIP Puig d'Arques 437						
La Salle 560						
IES 540						
Nivell d'instrucció (%). 1996			Cassà	Gironès	Catalunya	
Primària incompleta			10,90	14,28	15,97	
EGB 1ª etapa			51,56	37,88	35,68	
EGB 2ª etapa			10,56	15,32	15,88	
FP 1er grau			8,19	5,69	6,29	
FP 2n grau			3,92	3,38	4,41	
BUP i COU			7,85	10,36	10,02	
Títol mitjà			3,42	5,91	5,21	
Títol superior			3,60	5,47	4,80	
Coneixement del català	L'entén	El sap parlar	El sap llegir	El sap escriure	No l'entén	Població ≥ 2 anys
Cassà	99,07	92,07	85,23	66,71	0,93	7.279
Gironès	96,92	84,49	81,75	57,73	3,08	126.354
Població escolar immigrada						
E. I. Taps 6						
CEIP Puig d'Arques 39						
La Salle 11						
IES Cassà 8						
TOTAL 64						

5.4.2. Diagnosi municipal

- **Cassà disposa d'una oferta educativa correcte**

Cassà disposa de 4 centres d'educació que cobreixen les necessitats de la població des de 0 a 18 anys (excepte en la formació professional), amb una població escolaritzada de 1638 alumnes (la majoria de Cassà).

Es valora molt positivament que els infants i joves no s'hagin de desplaçar del municipi per poder cursar els estudis bàsics i l'ESO, atès que això incrementa el sentit de pertinença dels joves cap al municipi, reforça les relacions grupals, alhora que redueix les necessitats de desplaçament externs (sovint amb vehicle privat)

També cal destacar que la presència d'una Llar d'Infants Municipal garanteix per un costat una certa continuïtat en el procés educatiu dels infants (la informació de l'evolució del nen/a és de molt fàcil accés), alhora que és un gran recurs per els propis pares, que no es veuen obligats a traslladar els infants cap al municipi de treball.

Per altre banda cal destacar la correcte dotació de recursos que disposen aquests serveis educatius, tot i que amb l'increment dels alumnes amb necessitats educatives especials serà necessari incrementar i millorar els recursos humans i estructurals. Tot això contribueix no només a una millor qualitat en el serveis educatius, si no també a que Cassà es converteixi en centre capitalitzador dels municipis veïns (sobretot amb l'IES).

Malgrat aquests aspectes molt favorables, caldria fer un anàlisi més acurat dels motius pels quals la població de Cassà té tendència a abandonar els seus estudis, a valorar les actuacions a realitzar des de l'escola per aconseguir millorar els nivells d'instrucció de la població.

Per altra banda els centres d'ensenyament també poden ser una bona font de pressió per aconseguir l'Aula d'escolarització externa, per els alumnes amb dificultats d'aprenentatge.

- **Les AMPES un col·lectiu dinàmic i participatiu**

En conjunt les Associacions de mares i pares dels diferents centres escolars (AMPES) són força actives, destacant l'AMPA de l'IES que organitza un programa d'activitats adreçats als pares amb conferències, tallers, etc.

És important continuar potenciant, des de l'ajuntament i des dels propis centres educatius, les iniciatives de les AMPES, a fi de mantenir i en la mesura del possible augmentar aquest bon nivell de dinamisme.

- **Existència d'un Consell Escolar Municipal que cal potenciar**

Existència d'un Consell Escolar Municipal, que caldria potenciar i fer-lo més operatiu. També és considera necessari que el Consell Escolar tingui una periodicitat de reunions més elevada i disposar d'una planificació estratègica amb objectius clars i quantificables.

- **La importància de la formació d'adults**

Segons el nivell d'instrucció actuals (estudis cursats per a la població), el 73% de la població que només disposa de l'EGB. Aquest percentatge és superior a la mitjana comarcal (67,5%) i de Catalunya (67,4%).

Dins el col·lectiu de persones que s'han quedat a l'etapa d'EGB destaca el gran nombre de joves (més del 40%) d'entre 20 i 24 anys que han finalitzat els estudis a la segona etapa de l'EGB. La majoria d'aquest joves són barons (63%).

A Cassà hi ha una Escola d'adults, que realitza uns 25 cursos anuals, incloent cursos de formació pel lleure (ball, fotografia, etc.) i de formació continuada (català, anglès, comptabilitat, etc.). En general els cursos de formació pel lleure funcionen amb un bon nombre d'inscripcions, mentre que els cursos formatius estant molt menys sol·licitats. És important que la formació continuada estigui a l'abast de tothom qui en un moment donat de la vida, torna a tenir interès i/o necessitat de finalitzar, retrobar, o començar els seus estudis. Malgrat això, els esforços en la dotació de recursos d'aquest tipus, responen més a la necessitat d'oferir, que a la motivació formativa per part de la població, que sovint té els interessos en cursos o activitats de lleure.

En general els recursos que ofereix l'Escola d'Adults es poden considerar correctes, i així ho demostren les inscripcions ateses.

- **Continuar millorant el fet migratori a l'escola**

El fet migratori que s'està donant en els darrers anys a Cassà té una clara incidència en el món educatiu, per l'increment de la població escolar d'origen immigrant.

És necessari impulsar un projecte educatiu que hi participin tots els centres escolars del municipi, i plantegi una distribució consensuada i equilibrada dels immigrants a les diferents escoles de Cassà. Aquesta redistribució de la població immigrada en els dos centres de primària de Cassà ha d'anar recolzada amb una dotació dels recursos necessària a les dues escoles per tal de poder atendre en condicions els alumnes nouvinguts.

La creació d'una Comissió específica de matriculació com un instrument útil per millorar la integració escolar de la població immigrada.

- **Una bona relació de l'escola i el seu entorn**

En general les escoles participen d'una manera activa en la vida social del poble. Es valora molt positivament el tipus d'intervenció en l'entorn immediat que es proposa des dels centres escolars, fet que potencia la relació entre escola i poble. És necessari que l'Ajuntament continuï col·laborant amb les escoles, per exemple a través del Consell Escolar, per tal que aquestes iniciatives es puguin mantenir i consolidar.

- **Un clar domini de la formació professional**

S'observa un predomini dels joves que han cursat FP (de primer i segon grau) respecte als alumnes que han cursat BUP i COU. Aquesta situació particular de Cassà difereix de la comarcal on hi ha un clar domini dels alumnes que han cursat BUP i COU.

És significativa la dada que prop de les 2/3 parts dels joves d'entre 20 i 24 anys que han seguit estudis de grau mitjà o superior són dones.

Aquest predomini de la formació professional pot estar relacionat amb l'oferta educativa de formació professional que hi havia a l'escola la Salle, fet que permetia fer estudis de FP, tot amb una oferta molt limitada, en el mateix poble.

A partir de la implantació de la reforma del sistema educatiu s'han eliminat l'oferta educativa de la Salle, fet que es considera una mancança de l'oferta educativa actual. Tenint en compte el pes de la indústria a Cassà, fora interessant promoure la formació professional a Cassà, amb una oferta formativa ajustada a les necessitats presents i futures del municipi.

- **Un molt bon nivell de coneixement del català**

A Cassà pràcticament tota la població (99 %) entén el català i un 85% el sap parlar i llegir. Aquesta dada és superior a la del conjunt de Girona i molt superior a la del conjunt de Catalunya. No obstant això, aquesta dada respon a l'enquesta feta per l'Institut d'Estadística de Catalunya l'any 1996. La forta arribada de població immigrada d'aquests darrers anys pot haver fet variar aquest percentatge.

- **Una bona oferta d'educació no reglada**

A més de l'Escola d'Adults, que se n'ha parlat anteriorment, a Cassà hi ha una bona oferta d'educació no formal. Destacar l'Escola de Música (de titularitat privada) i l'Escola d'Art (de titularitat municipal), així com el Casal d'estiu obert a infants de 3 a 12 anys.

5.4.3. Diagnosi estratègica

EDUCACIÓ	
Punts forts – Oportunitats	Punts febles – Àrees de millora
<ul style="list-style-type: none">▶ Cassà disposa de 4 centres d'educació que cobreixen les necessitats de la població des de 0 a 18 anys▶ L'Institut de secundària afavoreix la centralitat de Cassà en relació als municipis veïns▶ Bona dotació de recursos (materials, infraestructurals i humans) dels diferents centres d'educació▶ Les associacions de mares i pares dels diferents centres escolars (AMPES) són força actives▶ Existència d'una Escola d'Adults amb una correcta. Els recursos de l'Escola d'Adults es consideren adient i realitza un bon nombre de cursos diferents (25 cursos durant el 2000-2001)▶ Bona participació dels centres educatius en la vida social del poble▶ Bona oferta d'educació no reglada	<ul style="list-style-type: none">▶ Consell Escolar Municipal poc operatiu▶ El 40% dels joves entre 20 i 24 anys no han superat l'etapa d'EGB (63 % barons)▶ Necessitat d'impulsar un projecte educatiu que plantegi una distribució consensuada i equilibrada dels escolars immigrants▶ Manca d'una oferta de mòduls professions en l'etapa d'ensenyament secundari post-obligatori.

5.5. Associacionisme i activitat cultural

5.5.1. Síntesi de la situació actual

DADES MÉS IMPORTANTS DE L'ASSOCIACIONISME I ACTIVITAT CULTURAL DE CASSÀ DE LA SELVA		
Nº d'entitats de Cassà		54
Cíviques		10
Polítiques		8
Esportives		16
D'ensenyament		9
Culturals		11
Equipaments culturals		
Ajuntament vell	Torre Salvana	Casal Familiar
Can Nadal	Escola d'Art	Antic dispensari
Casa de Cultura	Teatre Puig d'Arques	Centre recreatiu
Biblioteca	Estació	
Sala Galà	Can Trinxeria	
Llar de Jubilats	Antic Escorxador	

5.5.2. Diagnosi municipal

- **Breu reflexió sobre el dinamisme cultural**

En tots els pobles, la cultura té bàsicament dues fonts que la nodreixen, per un costat la cultura en un sentit tradicional de la paraula, que permet garantir el traspàs de generació en generació d'una realitat arrelada al territori. Per l'altre costat, la cultura com una aposta de futur, experimentant amb nous elements i fent aportacions novedoses, que potser algun dia passaran a formar part de la pròpia tradició.

Un altre aspecte a tenir en compte alhora d'analitzar l'activitat cultural, ha estat aspectes més estructurals, com per exemple les instal·lacions culturals que té avui dia Cassà i la seva organització.

Les polítiques municipals de gestió cultural han de fer reflexionar entorn al tipus d'activitats culturals que volen pel seu municipi, constituint-se com a agents actius, facilitadors i quan calgui líders de la mateixa acció cultural del poble. En municipis de mida petita com és el cas de Cassà, sovint es tendeix a fer una política de continuïtat del que, poc o molt, funciona, essent tot un repte plantejar canvis que poden resultar òptims a llarg termini, però trencadors en un primer moment. Sigui com sigui, és important reflexionar i prendre les decisions que es considerin oportunes, escoltant sempre a aquells que han estat, són, i segurament seguiran sent els veritables actors de la gestió cultural del poble.

- **Cassà disposa d'una bona xarxa associativa**

Cassà disposa d'una bona xarxa associativa, molt dinàmica i rica pel que a la proposta d'activitats. No obstant això, potser es detecta una poca propensió a obrir la proposta d'activitats més enllà dels propis associats, i fins hi tot a participar d'una manera activa en la programació conjunta d'activitats culturals i lúdiques del poble. Aquesta situació es pot considerar normal i comú en la majoria de municipis, i sovint, més que la voluntat de tancament de l'entitat, es deu a la poca difusió i ressò de les activitats que es realitzen.

- **El Consell Municipal d'Entitats un òrgan clau per a la dinamització cultural del poble**

Cassà disposa d'un Consell d'Entitats on hi ha una representació de totes les entitats del municipi, tot i que la participació de les entitats esportives és més aviat pobre.

El Consell d'Entitats ha d'ésser el mitjà per a planificar i realitzar una programació cultural global, que integri i potenciï les activitats que actualment es porten a terme i en proposi de noves, amb l'objectiu de planificar de manera conjunta el calendari d'activitats culturals del poble.

És important que l'Ajuntament continuï fent una difusió de les activitats culturals (Agenda Cultural, pàgina web, etc.). Malauradament les entitats sovint compten amb pocs recursos organitzatius que es puguin dedicar a aquests esforços. Però si entre totes es destinés una persona o grup de persones, segurament es podria no només obrir les activitats a tothom, si no que a més es podrien rendibilitzar molt més els recursos i l'èxit de les mateixes.

Al mateix temps, aquest Consell podria ser un bon portaveu alhora de negociar amb l'Ajuntament qualsevol tipus de prestació, propostes de gestió de les subvencions municipals, i fins i tot propostes de reorganització d'ús de les infraestructures municipals destinades a equipaments culturals.

El Consell d'entitats també pot ser una eina útil per accedir a ajuts per activitats en d'altres institucions i/o administracions.

- **Necessitat d'optimitzar els equipaments i locals per a les associacions**

Actualment l'ajuntament disposa d'un conjunt d'equipaments i infraestructures culturals, tot i que s'observa una demanda d'espai per a les entitats i les associacions del poble.

Per una banda la Casa de Cultura agrupa la ràdio municipal, la revista Llumiguia i l'escola d'adults amb uns espais que actualment ja es troben força limitats. La resta d'entitats culturals i esportives tenen locals propis o utilitzen l'Estació per a fer-hi reunions i xerrades.

En general cal plantejar una reorganització dels diferents espais per a les entitats, fent una proposta que valori l'optimització dels espais i l'adequació de les instal·lacions. Cal recordar que alguns dels equipaments i locals que avui s'utilitzen per a entitats no compleixen les mesures d'accessibilitat que contempla la normativa vigent.

Aquesta planificació dels equipaments culturals del poble, tot i que ha de millorar l'activitat i el funcionament de les entitats i associacions, s'ha de plantejar com una inversió del propi ajuntament que aposta per la qualitat de la gestió municipal, amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'eficiència dels recursos de que disposa. Així una correcta planificació i gestió dels equipaments i instal·lacions municipals ha de contribuir a un millor benestar social, a una millor gestió ambiental (amb una reducció del consum energètic) i també a un estalvi econòmic i de recursos humans. D'altra banda és important que en els equipaments públics destinats a les entitats es fomenti la interacció entre les entitats, fruit de la qual en puguin sorgir projectes compartits per diverses entitats.

- **La Sala Galà i Can Trinxeria dos projectes urbanístics i culturals de futur**

Actualment l'Ajuntament disposa d'un interessant projecte urbanístic per a construir un nou edifici a l'actual sala Galà, pensat per albergar la biblioteca municipal, l'escola de música i l'escola d'art.

Per altra banda l'adquisició de l'edifici de la Trinxera possibilita la rehabilitació d'aquest interessant edifici amb moltes potencialitats. No obstant això la rehabilitació d'aquest edifici és un tema costós que cal valorar i plantejar més mig termini.

- **Millorar el traspàs d'informació entre l'Ajuntament i els ciutadans**

Actualment l'Ajuntament disposa de diferents canals d'informació per a donar a conèixer les actuacions municipals a tots els ciutadans. És important donar continuïtat al butlletí municipal (incrementant la seva periodicitat), potenciar la web de l'Ajuntament, i reforçar els diferents Consells (Consell escolar, Consell d'entitats, etc.) com a mecanismes de participació ciutadana.

5.5.3. Diagnosi estratègica

ASSOCIACIONISME I ACTIVITAT CULTURAL	
Punts forts – Oportunitats	Punts febles – Àrees de millora
<ul style="list-style-type: none">▶ Cassà disposa de força associacions, dinàmiques i riques pel que a la proposta d'activitats▶ Existeix un Consell d'Entitats que hauria d'esdevenir l'instrument per a planificar i realitzar una programació cultural global, que integri i potenciï les activitats de les diferents entitats▶ La sala Galà i Can Trinxeria són dos projectes urbanístics i culturals de futur que han de millorar l'oferta cultural del poble. El cost econòmic i les fons de finançament són les principals dificultats per portar a terme aquests projectes▶ Existeix una bona oferta de mitjans d'informació cultural, amb la revista Llumiguia i la ràdio municipal. També existeixen altres canals d'informació entre l'ajuntament i els ciutadans, bàsicament amb l'Agenda cultural, un butlletí municipal, i la web de l'Ajuntament	<ul style="list-style-type: none">▶ Es detecta una demanda de locals i espais per part de les entitats i les associacions del poble▶ Actualment l'Ajuntament disposa de diferents equipaments culturals, alguns dels quals no són els més adients per les activitats que si desenvolupen i no disposen de les mesures d'accessibilitat que contempla la normativa vigent. Caldria reorganitzar els equipaments i espais que utilitzen les entitats per tal d'aconseguir una major optimització dels recursos

5.6. Seguretat ciutadana

5.6.1. Síntesi de la situació actual

DADES MÉS IMPORTANTS DE LA SEGURETAT CIUTADANA DE CASSÀ DE LA SELVA	
Dotació de la Policia Local	
1 inspector - cap	
12 agents	
2 auxiliars administratius	
	Dades 1999
Denúncies de trànsit	120
Delictes o faltes	189
Incompliment ordenances municipals	100
Accidentalitat	178

5.6.2. Diagnosi municipal

- **Cassà un municipi poc conflictiu**

En general Cassà de la Selva presenta una bona convivència ciutadana, on els conflictes ciutadans els podem considerar com a poc importants. No obstant això la Policia Local realitza unes 100 actuacions/any relacionades amb molèsties causades per la pròpia activitat veïnal, sovint considerant-se poc importants (problemes de sorolls, ocupació de guals, etc.).

La Policia Local és el cos municipal encarregat de vetllar per a la bona convivència ciutadana i el compliment de la normativa vigent.

Actualment Cassà de la Selva disposa d'una plantilla de 14 policies, amb diferents tasques de seguretat ciutadana (seguretat vial, compliment de les ordenances municipals i la normativa vigent, policia assistencial, etc.). La dotació actual de la Policia Local de Cassà suposa una ràtio de 1,8 policies/1000 habitants, superior a la mitjana del Gironès i del conjunt de Catalunya.

Es important destacar el servei assistencial que fa la Policia, sovint amb coordinació amb serveis socials, pel que fa actuacions davant determinades problemàtiques socials i també davant el control de l'absentisme escolar.

- **La seguretat viària i el risc d'accidents**

Una de les principals tasques de la Policia Local i també el principal problema de seguretat ciutadana està relacionat amb el trànsit.

Anualment la Policia Local fa unes 120 denúncies de trànsit, un 28% de les quals poden suposar un risc per a la seguretat viària (no respectar les senyals de trànsit, conducció temerària).

En els darrers anys s'observa un augment del nombre d'accidents de Cassà (tot el terme municipal), essent d'uns 178 l'any 1999 (47 amb víctimes). Així el nivell d'accidentalitat de Cassà (60 accidents amb vict/10.000 habitants) és superior al del conjunt de les comarques Gironines (37 accidents amb víctimes/10.000 habitants).

Les zones urbanes més conflictives pel que fa als accidents són la Ctra. Provincial; l'eix C/ de la Via-Pg. Ferrocarril-Rambla Onze de setembre; i el centre urbà (plaça de la Coma-C/ Molí i C/ Barraquetes). Pel que fa a les carreteres d'entrada al poble Ctra. provincial i la Ctra. de Caldes de Malavella son les més conflictives. Amb l'entrada en funcionament de la variant (maig del 2000) s'observa una disminució del nombre d'accidents amb víctimes de la carretera Provincial, tot i que, al tractar-se d'una via ràpida, s'ha incrementat la gravetat dels accidents.

- **L'educació viària a les escoles**

És evident que l'educació viària esdevé el millor remei preventiu per a reduir el risc d'accidents de trànsit. En aquest sentit l'Ajuntament de Cassà, mitjançant la Policia Local, realitza classes d'educació viària al diferents centres educatius del poble.

5.6.3. Diagnosi estratègica

SEGURETAT CIUTADANA	
Punts forts – Oportunitats	Punts febles – Àrees de millora
<ul style="list-style-type: none">▶ Bona convivència ciutadana▶ Òptima dotació d'agents a la Policia Local. Increment progressiu de les tasques de policia assistencial	<ul style="list-style-type: none">▶ Nivells d'accidentalitat superiors als de la mitjana de la província de Girona▶ Un 43% dels accidents de trànsit s'han produït a la Crta. Provincial (inclou les entrades i el tram urbà). El centre urbà, l'eix C/ de la Via-Pg. Ferrocarril-Rbla. Onze de setembre i la carretera de Caldes de Malavella són també punts conflictius pel que fa a accidents de trànsit